

bb.25. magyar küldöttség utazott a 111. nemzetközi politechnikai szemináriumra

k vt/lk/n/vg

1965. április 18.

dr. szarka józsefnek, az országos pedagógiai intézet főigazgatójának vezetésével vasárnap délután magyar oktatásügyi delegáció utazott szófiába, a 111. nemzetközi politechnikai szemináriumra./mti/

..

17.40/-n

-12-

me

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1965. április 19.

bb 1. nyári szabadtéri hangversenyek budapesten

ol/hné/s fm cz

1965. április 19.

a károlyi- kertben június 30-án kezdődik a nyári szabadtéri hangversenyek sorozata. az országos filharmónia rövidesen kibocsátja a 16 koncertre érvényes károlyi- kerti bérletet. ebben az évben is neves hazai és külföldi művészek tolmácsolják a klasszikus és romantikus műveket, valamint korunk muzsikáját. az állami hangversenyzenekart olyan neves karmesterek vezénylik, mint ferencsik jános, lehel györgy, koródy andrás, lukács ervin, németh gyula, komor vilmos, vaszy viktor, borbély gyula és breitner tamás, valamint számos nagynevű külföldi kollégájuk. köztük lesz a már budapesten is nagy népszerűségnek örvendő henryk czyz lengyel, és alberto erede olasz karmester. fellép továbbá richard schumacher svájci, zubin mehta indiai, robert zeller amerikai karmester. a vendégdirigensek sorát az állami-díjas szovjet arvid janszonsz zárja.

neves szólólistánk - bacher mihály, kovács dénes, mező lászló, kocsis albert, petri endre, szabó csilla, szegedi anikó - mellett több külföldi előadóművész fellépése is szerepel a programban. például a károlyi- kert közönsége borisz gutnyikov szovjet hegedűművész előadásában hallhatja majd csajkovszkij hegedűversenyét, kentner lajos tolmácsolásában pedig beethoven : esz-dur zongoraversenyét.

az országos filharmónia tájékoztatása szerint a kiscelli uti kastély parkjában is változatos lesz a program. kentner és gutnyikov fellépésén kívül itt rendezik meg többek között az újabb budapesti vendégszereplésre érkező bruce abel amerikai énekművész dalestjét./mti /

..

9.35/s

Ab

- 1 -

13²⁵ H

bb 2. közművesítik a kiskunsági falvakat

vid/lk/s ki bs 1965. április 19.

a kiskunsági falvakban nagyszabású közművesítési munkákat végeznek. mélykúton befejezés előtt áll a fedett csatorna építése, amely átszeli a falut, összegyűjti és elvezeti a felesleges eső- és talajvizet. kiskunmajsán 600.000 forintot költenek a belterületi utak javítására, s 100.000 forintot használnak fel parkosításra. kömpöcön és kunszálláson ugyancsak az ut- és járdahálózatot fejlesztik. folytatják a vidéken a vízellátás korszerűsítését is. több községben, mint például jászszentlászlón, csólyospáloson, alpáron és tuszaujfalun a vízvezetékhalózatot bővítik. felállították a hidroglóbuszt borotán, kunbaján, kisszálláson és balotaszálláson. a két utóbi helyen a vízvezeték is lefektették, s csak a mélyfuratu kutak vezének bekapcsolása van hátra. több kis faluban egyelőre az olcsóbb hidrofóros megoldást alkalmazzák. ilyen kis vízművet szerelnek fel a többi között zsanán, pirtón és kéleshalmán, az iskola, a tanácsháza, a művelődési otthon és más középületek ellátására.

/mti /

bb 3. ma is üzemképes a műszaki műemlékké nyilvánított százéves sajfoki szivattyutelep

vid/lk/s ki bs 1965. április 19.

az idén érte meg századik születésnapját a sajfoki belvízáttemelő szivattyutelep, amely az ország első ilyen létesítménye. a gőzerővel működő szivattyutelep gépeinek egy részét annakidején angliában vásárolták és másodpercenként 500 liter vizet emelt át a mélyebbfekvésű területekről a tiszába. a szivattyutelepet 1962-ben műemlékké nyilvánították. érdekessége, hogy száz év múltán is üzemképes állapotban van. a vízügyi igazgatóság tavasz idején állandó készenlétben tartja, hogy nagyobb belvíz esetén üzembe helyezhessék. a régi szivattyutelep mellett már felépült az ország egyik legkorszerűbb, villannyal üzemelő belvízáttemelője, amely másodpercenként 10 köbméter viz áttemelésére képes. /mti /

10.00/s

- 2 -

bb 4. májusban rendezik meg az anyák konferenciáját

fe/tr/s zs cz 1965. április 19.

budapesten május 7-én ül össze az anyák konferenciája, amelyen az édesanyák helyzetéről, társadalmi megbecsüléséről tanácskoznak majd. a konferencia előkészítéseként a budapesti nőtanács az elmúlt hetekben mintegy ezer budapesti édesanyát keresett fel levélben és életkörülményeik, munkájuk, a családban elfoglalt szerepük iránt érdeklődött. a válaszokat bizottság összegezte. az anyák konferenciáján elhangzó beszámoló a válaszlévelek alapján ad képet a budapesti édesanyák gondjairól és örömeiről. a konferencián előreláthatólag 350 édesanya küldött vesz részt. észrevételeiket, kérdéseiket javaslataikat a nőtanács eljuttatja majd az illetékes szervekhez. /mti /

-.-

bb 5. alumínium furótorony

vid/lk/s ki bs 1965. április 19.

a bauxitkutató vállalat szakemberei kísérletképpen először alkalmazzák a régebbi típusú furóállványok helyett az alumínium szerkezetű furótoronyt. a próbák során beigazolódott, hogy a könnyűfém szerkezet könnyebben kezelhető és a szállítása is egyszerűbb, ami a nehéz hegyi terepen jelentősen megkönnyíti a geológusok munkáját. további előnye, hogy teherbírása nagyobb.

az új szerkezetekkel végzett kísérletek beváltották a hozzájuk fűzött reményeket. a közép-dunántúlon a jövőben egyre nagyobb számban alkalmazzák majd az alumínium furótoronyokat. /mti /

-.-

10.25/s

- 3 -

13³⁰ - H

bb 6. árva gyermek taníttatását vállalta egy szegedi textiles szocialista brigád

vid/lk/s ki bs

1965. április 19.

a szegedi textilkombinátban az utóbbi időben kétezer-háromszázzal nőtt a dolgozók száma. így még sok a gyakorlatlan munkás, mégis kiváló termelési eredményeket érnek el. az elmúlt negyedévben a szövődő például háromszázötvenezer négyzetméterrel túlteljesítette a tervét, s a terv szerinti 92 helyett 94,5 százalékban készítette elsőosztályu szövetet. ilyen jók az eredmények a fonodában is.

mindez elsősorban a szocialista brigádok, üzemszervezők, ujjászervezésének köszönhető. a szocialista címet elnyert előfonó üzemszervező, valamint 29 szocialista brigád 300 tagja, 112 új brigádban segíti az újonnan alkalmazott dolgozókat. a szövődésben szőgi mária olyan jól foglalkozik csoportja tagjaival, hogy rendszeresen túlteljesítik tervüket, s az elmúlt hónapban kilencvennyolc százalékban elsőosztályu árut szőttek.

segítőkézségük nemcsak a szakmai nevelésben, hanem az élet egyéb területén is megnyilvánul. érdekes példáját adta ennek turcsányi józsefné hattagu brigádja. a brigádvezető nemrégiben utazás közben megismerkedett pádi istvánnéval. az idős hódmezővásárhelyi nyugdíjas asszonytól megtudta, hogy nehezen neveli tíz éves, teljesen árván maradt unokáját. a napokban mindkettőjüket meghívta a brigád az üzembe, ahol elhalmozták őket ajándékokkal. a brigád ezentúl rendszeresen patronálja a kis családot, vállalta a fiu nevelését, taníttatását is./mti /

--

bb 7. negyedmillió kislibát keltetnek a zalai háztáji gazdaságokban

vid/ká/sk/s cz

1965. április 19.

zala megye csaknem minden községében foglalkoznak háztáji libatenyésztéssel. összesen 27.000 tenyészliba van a megyében, s ezektől 250.000 kislibát keltetnek ezen a tavaszon. a libák egy részét pecsenye áruként, nagyobb részét azonban hizlalva értékesítik. a háztáji állomány javítására a zalai gazdaszasszonyok most 9000 magas tojáshozamú, jól hizó rajnai fajtaju libát igényeltek./mti /

--

10.32/s

- 4 -

ME

13³⁰ H

bb 8. zsebtolvajlásért két évi szabadságvesztés

bc/tm/s zs cz

1965. április 19.

Junghaus pálné, akit zsebtolvajlásért már nyolcszor megbüntettek, egyik nap a 23-as villamoson egy mellette álló személy táskájából kilopta a pénztárcát, amelyben 700 forint volt. a keleti pályaudvarnál megpróbált tovább állni a zsákmányai, de leleplezték.

a központi kerületi bíróság Junghaus pálnét két évi szabadságvesztésre ítélte./mti /

--

bb9. negyedmillió köbméter rőzsét termeltek ki a tiszai ártéri fűzéseiből

vid/lk/s ki bs

1965. április 19.

a középtiszavidék ártéri fűzéseiben befejeződött a rőzsetermelés. október végétől a rügyfakadásig csaknem negyedmillió kéve rugalmas, hajlékony fűzet vágta ki árvédelmi célokra. a műszaki rőzsén kívül mintegy kétszáz ezer ugynevezett építési rőzsét is kitermeltek. ezekből óriási szőnyegetek fonnak és ezeket a tiszai omladozó partjainak biztosításához használják fel. a vízügyi igazgatóság erdőmunkásai pontos kitermelési menetrendet készítettek a tiszai rákóczi falvától Cibakházaig terjedő szakaszára. az ártéri fűzéseket háromévenként vágják. a tél folyamán ötvennégy hektár területen gépi erővel kiszedték a földből a kiöregedett fűzfákat és helyüket fiatal fűzfákkal telepítik be./mti /

--

bb 10. husvétra rügyet fakasztott a 180 éves erkel-fa

vid/ká/sk/s cz

1965. április 19.

erkel ferenc szülővárosában gyulán a várfürdő hatalmas parkjában nagy gonddal ápolják a 180 évesre becsült erkel-fát. a halhatatlan zeneszerző annakidején a fa árnyékában komponálta a bánk bánt. azóta óriási fává fejlődött a mezei juhar, törzsét három ember alig éri körül. lombkoronájának átmérője meghaladja a 30 métert. ezen a vidéken általában rövid életű a mezei juhar, de ez a terebélyes fa állja az időt, s husvétra ismét rügyet fakasztott./mti /

--

10.38/s

- 5 -

ME

13³⁰ B

bb 11. vas megyében megkezdtek a falusi fogorvosi hálózat kialakítását

vid/j/s fm cz

1965. április 19.

megkezdtek a falusi fogorvosi hálózat kialakítását vas megyében. a tervek szerint a körzeti orvosi rendszerhez hasonlóan egy-egy falucsoport kap fogorvost. az idén 12 ilyen képesítésű szakember foglalja el állását a megyében. többek között örissentpéter, szentgotthárd, körmend és hosszupereszteg lakói, valamint a környékbeliek mentesülnek a hosszabb utazgatástól, ha fogaikat kezeltetik. az utóbbi helyen lakás épült a községfejlesztési alapról és társadalmi munkával a fogorvos számára. a későbbiekben újabb lakások épülnek, olyan mértékben, ahogyan a hálózat kiépül./mti /

-. -

bb 12. kettős fogas vasuti pálya épül ózdon

vid/lk/s ki bs

1965. április 19.

az ózdi kohászati üzemekben a nagyolvasztóknál és a martin kemencéknél keletkező mellékterméket a gyártól messzebb fekvő hétesi völgyben levő salakhányóra szállítják vasuti kocsikban. az üzemek növekvő termelése miatt a jelenlegi egyvágányú pályán, amelynek több mint egy kilométeres emelkedő szakaszán fogaskerékű vasuti sín vezet, a forgalmat már csak nehezen, sok idővesztéssel bonyolíthatják le. ezért a mostani mellett új fogas-sínpályát és az eddigi kettős helyett öt vágányos rendező - pályaudvart építenek. a közúti hidat, amely alatt a vasuti forgalom bonyolódik le, a mostaninak a kétszeresére szélesítik. ausztriából már beszerettek és üzembe helyeztek két - egyenként ezerszáz lóerős - diesel fogasmozdonyt is. később újabb fogasmozdonnyal bővítik a gépparkot.

a beruházást a terv szerint a jövő évben fejezik be.

/mti /

-. -

11.33/s

- 6 -

13²⁵ H

bb 13. időjárásjelentés

gk/s ki

1965. április 19./

a meteorológiai intézet jelenti 1965. április 19-én, hétfőn 13.00 órakor :

változékony idő

a nyugat-európa felől érkező hűvösebb óceáni léghullámok és a földközi-tenger térségéből áramló enyhe, páradús levegő találkozási helye a kárpát-medence és környéke, így magyarországon ismét európa egyik legcsapadékosabb vidéke lett. hazánkban tegnap a hajnali órákban nyugat felől fokozatosan növekedett a felhőzet. a dunántúlon már a reggeli órákban borult, esős volt az idő. az ország középső és keleti részén változó, lassan szaporodó felhőzet mellett a nap a duna-tisza közén 2-5, a tisza vonalától keletre 6-9 órán át sütött. a miskolc-budapest - keszthely vonaltól északra a hőmérséklet csúcserőke 10-13, a fenti vonaltól délkeletre 14-17 fokot ért el. ma hajnalra országsszerte 5-8 fokig hűlt le a levegő. az utolsó 24 óra folyamán ma reggel 7 óráig a tiszántul kivételével az ország többi részén esett az eső. jelentősebb esőt a dunántul középső és nyugati megyéi kaptak. itt sokfelé mértek 10-20 milliméter közötti esőmennyiséget, sőt szentgotthárd 22 millimétert jelentett.

ma délelőtt folytatódott a jobbra borult, többfelé esős idő. budapesten vasárnap a hőmérséklet napi középértéke 8.9 fok volt, 2.7 fokkal alacsonyabb, mint a sokévi átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 9 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 751 milliméter, gyengén süllyedő irányzatú.

várható időjárás kedd estig : borult idő, átmeneti felhő-felszakadozással. többfelé újabb eső. mérsékelt, időnként élénk szél. a nappali felmelegedés keleten csökken, nyugaton alig változik. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 4-8 fok között, észak-nyugaton helyenként 4 fok alatt, legmagasabb nappali hőmérséklet hétfőn 10-14 fok között.

a duna vízállása budapestnél 423 centiméter./mti /

-. -

13.43/s

- 7 -

bb 14. az állami népi együttes háromhónapos latinamerikai vendégszereplésre utazott

ol/tné/s ki

1965. április 19.

az állami népi együttes hétfőn reggel a ferihegyi repülőtérrel elutazott első, hosszabb tengerentúli vendégszereplésére. az utazáson az együttes száz tagja vesz részt, akik hat és féltonnányi kelleket, kosztümöt visznek magukkal latinamerikai turnéjukra.

az első fellépés színhelye mexiko city; ezt követi columbia, ecuador, peru, chile, argentina számos nagyvárosa. három, egész estét betöltő műsorral lépnek majd a vendéglátó színházak közönsége elé; az ecseri lakodalmassal, a muzsikáló tájak című folklorműsorral, valamint egy önálló ének- és zenekari koncerttel. a tervezett háromhónapos körut során csaknem száz előadás adnak izelítőt a magyar nép színes, változatos tánc- és énekművészetéből./mti /

bb 15. cérnabál vaskeresztesen

vid/gk/s ki

1965. április 19.

a szombathelyi járási nőtanács a járás több községében tizhetes varrótanfolyamot rendezett a falusi asszonyok részére. a tanfolyamok a napokban mindenütt befejeződtek, s ebből az alkalomból vasárnap vaskeresztesen cérnabált rendeztek./mti /

bb 16. hétfőn száz gép permetezte a vegyszereket az őszi vetésekre és a kukoricatáblákra baranyában

vid/gk/s ki

1965. április 19.

baranyában sürgős a kukoricavetésre kijelölt táblák hungazinozása, mert már sok helyen megkezdődött a kukorica vetése. ugyancsak gyomirtószert szórnak az őszi gabonákra. hétfőn száz traktorvontatású permetezőgép szórta a vegyszereket a kukoricatáblákra, illetve az őszi gabonavetésekre. a hungazinozott kukoricaföldeken kedden megkezdhetik a vetést./mti /

15.00/s

- 8 -

bb 17. a nemzetközi autóstalálkozó résztvevői szombathelyen és jákon

vid/gk/s ki

1965. április 19.

az i. nemzetközi autóstalálkozó harmadik napján, hétfő délelőtt köszöggön a magyar autóklub vas megyei csoportja és a megyei idegenforgalmi hivatal fogadást adott a találkozó résztvevői tiszteletére.

a fogadás után a vendégek szombathelyre és jákra látogattak el. szombathelyen megismerkedtek az isis-szen-éllyel, a savaria muzeummal, a romkerttel, jákon pedig az 1214-ben épült templomot nézték meg./mti /

bb 19. új házasságkötő - és névadótermet avattak tiszalökön

vid/gk/s ki

1965. április 19.

kedves családi esemény zajlott le húsvét hétfőjének délelőttjén tiszalökön, az új házasságkötő - és névadóteremben, amelyet ezen a napon avattak fel. egyszerre négy újszülött névadó ünnepségét tartották meg, majd csikós jános és felesége, oláh ilona 1940-ben kötött házassági fogadalmának megújítására került sor. számukra külön örömet jelentett, hogy a négy újszülött közül kettő az ő unokájuk./mti /

bb 20. tízezer néző a berlin nagycirkusz dunaujvárosi előadásain

vid/gk/s ki

1965. április 19.

a berlin nagycirkusz szombaton, vasárnap és hétfőn tartott öt dunaujvárosi előadását tízezer néző végig. az együttes hatvan tehérgépkocsival hétfő éjszaka indul tovább székesfehérvárra, ahol kedden tartja első előadását./mti /

15.25/s

- 9 -

bb 18. egyedülálló népszokás bolyben

vid/gk/szb ki

1965. április 19.

a mohács közelében fekvő németajku boly községben érdekes - az országban egyedülálló - népszokás divik husvét-hétfőn, az ugynevezett emmausz-járás. minden bizonnyal egyházi eredetű szokás ez; a vándorlás ténye és a bibliai város neve legalábbis erre utal. a felfedezések szerint a rajna mellékéről hozták magukkal ezt a hagyományt a 18. század közepén baranyába települt német parasztok. érdekes viszont, hogy bolyon kívül ma már egyetlen más németlakta faluban sem él ez a szokás. az évszázadok óta élő szokás időközben teljesen világi jellegűvé alakult át. a vendégbarátság kifejezésének és a tavasz köszöntésének kedves ünnepe most már ez a nap.

husvét-hétfőn már délelőtt megindult a népvándorlás a szőlőbe, ahol 650-700 pince, illetve présház van. ebéd után a szó szoros értelmében kiürült a 3200 lakosú boly, csak a járni képtelen betegek maradtak otthon. a népszokás kedves vonása, hogy azokat a családokat is meghívják ilyenkor a pincékbe, amelyeknek nincs szőlőjük, és a községben tartózkodó idegeneket is. így történt most is. az utcák teljesen elnéptelenedtek, a vendéglők, a cukrászda, a mozi és a művelődési ház bezárt. a falu apraja-nagyja a pincékben tartózkodott, ahol elfogyasztották a kosarakban magukkal vitt főtt sonkát és keménytojást, majd bort ittak rá. a fiatalok a pincék körüli gyepes térségeken játszottak, mégpedig - s ez is hagyománynak számít - labdajátékot, amelybe a felnőttek, sőt sok helyen az öregek is bekapcsolódtak.

a délutáni órákban került sor a tulajdonképpeni emmausz-járásra. a családok fölkerelkedtek, s pincéről pincére vándorolva köszöntötték rokonaikat, barátait, ismerőseiket - szívesen fogadva a hellyel, étellel és itallal való kínálást. később több helyen tüzet raktak a szabadban és bográcsokban ugynevezett pincepörköltet főztek, amire különösen jól csuszik a bor. az emmausz-járás végét mindig a napnyugta jelzi. egyszerre vége szakadt a játéknak, a tereferének, az evésnek és az ivásnak, s mindenki hazatért. az idén több külföldi vendég is részt vett az ammausz-járáson. /mti/

-. -

15.30/s

- 10 -

bb 21. vízmű dunaszentgyörgyön

vid/gk/s ki

1965. április 19.

a tolna megyei dunaszentgyörgyön husvételre elkészült a törpevízmű. az építkezést több százezer forint értékű társadalmi munkával segítették a dunaszentgyörgyiek. /mti /

-. -

bb 22. uttörőszemle páriban

vid/gk/s ki

1965. április 19.

a tolna megyei páriban hétfőn tartották meg a tamási járás uttörőcsapatainak kulturális szemléjét. a felszabadulásunk 20. évfordulója alkalmából rendezett uttörőparádén 16 általános iskola kulturális csoportjai csaknem negyven műsorszámmal - szavalattal, dallal, zenével, tánccal és népi játékokkal - mutakoztak be a közönségnek. /mti /

-. -

- v e g e -

-11-

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1965. április 20.

bb. 1. rendelkezés a dolgozók iskoláinak esti tagozatán tanulók tanévvégi vizsgáiról

1/vt/hné/a/zs

1965. április 20.

a művelődésügyi miniszter rendelkezést adott ki a dolgozók iskoláinak esti tagozatán tanulók tanévvégi vizsgarendjének módosításáról.

eddig minden tárgyból vizsgabizottság előtt kellett a hallgatóknak az egész évi felkészültségről számot adniok, s ez egy napon történt, ami nagy megterhelést jelentett. a most megjelent rendelkezés szerint a dolgozók általános iskolái esti tagozatára járóknak vizsgabizottság előtt csak magyar nyelv és irodalomból, történelemből, számtan-mértanból, valamint - figyelemmel a mezőgazdasági vidékekre - növény és állattanból kell vizsgát tenniök. a többi tantárgyból - földrajz, egészségtan, kémia - a szaktanár előtt vizsgáznak.

a dolgozók gimnáziumaiban működő esti tagozatok hallgatóinak, az új vizsgarend értelmében az 1., 2., és 3. évfolyamban négy, a 4.-ben három tárgyból kell vizsgázniok bizottság előtt, a többi tantárgyból a tanév végén szintén csak a szaktanárnak adnak számot felkészültségükről. a közgazdasági technikumok esti tagozatain is ugyanolyan szempontok alapján bonyolítják le ezentul a tanév végi vizsgákat, mint a dolgozók általános iskoláiban és gimnáziumaiban.

az írásbeli vizsgák mindhárom iskolatípusban továbbra is lesznek. a szaktanár előtti vizsgák értéke azonos a vizsgabizottság előttiéével. a miniszteri rendelkezés kimondja, hogy az írásbeli és a szaktanár előtti vizsgák között legalább hat, a szaktanár és a vizsgabizottság előtti vizsgák között legalább 14, a gimnázium, illetve a közgazdasági technikum 4. osztályaiban nyolc nap felkészülési időt kell biztosítani a vizsgázóknak, a tételtek felölelik a tanév teljes anyagát. a szaktanár előtt tett vizsga érdemjegyét a szaktanár önállóan állapítja meg, s azon a vizsgabizottság nem változtathat.

az új rendelkezés már az idei tanévben életbelép./mti/